

Het Vondelpark krijgt niet zomaar wat bankjes

De opdracht was: een 'interieur' ontwerpen voor een ruimte waar jaarlijks tien miljoen mensen gebruik van maken. Vijf ontwerp bureaus hopen dat mensen zich straks in het Vondelpark neervlijen op hun bank. Vanaf vandaag te zien in Arcam.

Een park renoveren vergt meer dan een fris verfje. Al in 1999 werd begonnen met een grote opknapbeurt van het bekendste park van Amsterdam, het Vondelpark. Een negentiende-eeuws stadspark, ontworpen in de Engelse landschapsstijl, waarbij op 47 hectare de illusie van een natuurlijk landschap wordt gewekt. Van het aanpakken van de problemen met de waterhuishouding - het Vondelpark is aangelegd op veengrond en lag door inklinking zo'n twee meter lager dan de wijken eromheen - zullen de parkbezoekers niet veel gemerkt hebben. Maar nu, tien jaar en een kleine dertig miljoen euro later, is het tijd voor het sluitstuk van de renovatie: nieuw meubilair. Ook wel repetitief meubilair genoemd. Want de complete inrichting van een park bestaat niet alleen uit banken maar ook uit fonteintjes, prullenbakken, verlichting en gebouwtjes. Het stadsdeel Oud-Zuid, waar het Vondelpark onder valt, vond dat het huidige meubilair geen samenhangend geheel was. Daar moest meer lijn in komen. En dus werd in november 2007 een prijsvraag uitgeschreven, waarbij gevraagd werd een 'handschrift' voor alle meubels te ontwerpen.

Uit 79 inzendingen werden vijf bureaus gekozen die kans maken op de opdracht het Vondelpark in te richten. Op 13 februari wordt bij Arcam de winnaar bekendgemaakt. Die zal begin 2010, als de renovatie echt voltooid is, zijn of haar ontwerpen in het Vondelpark zien terugkomen. De ontwerpen zijn nu in dit architectuurcentrum te zien, in de expositie Vorm.

Aansluiten op de aard van het park

Martijn Al en José Vorstermans vonden elkaar als derdejaars-student landschapsarchitectuur aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam. Een deeltijdopleiding. Beiden zijn al volop in het vak aan het werk. Martijn: "José heeft veel ervaring met ontwerpen op kleine schaal, ik ontwerp veel op grotere schaal. Dat bleek een heel goede combinatie." Doel van Al en Vorstermans was een tijdloos, duurzaam ontwerp. Al: "De materialen moeten tegen een stootje kunnen en hergebruikt worden. Daarbij zochten we naar een ontwerp dat aansluit bij de identiteit van het Vondelpark. Voor ons komt die identiteit het best naar voren in de karakteristieke, lange lijnen en krommingen in het park. Die simpele, herkenbare belijning hebben we toegepast in ons ontwerp."

Voor het materiaal en het kleurgebruik vormde het hekwerk rond het park het uitgangspunt. Al: "Ook dat hekwerk is heel karakteristiek voor het park. In feite is het al meubilair op zichzelf. En dat hek blijft staan. Dus hebben wij gekozen het meubilair in staal en in die kleur groen te maken - dus ook de afvalbakken en waterhappertjes en wat er straks allemaal nog meer moet komen. Dat geeft rust. Het moet niet schreeuwerig worden. In onze ogen moet het meubilair terughoudend zijn en tegelijkertijd een soort chique toevoeging geven."

Het meest trots is Al op de vormtaal van de meubilairlijn. "We hebben een vormtaal ontworpen die zo sterk is dat hij heel goed toe te passen is op al het mogelijke parkmeubilair." Maar ook over de verlichting is hij tevreden. "Tussen twee metalen strips is in een ruimte van slechts zeven centimeter alle techniek verwerkt. Daardoor is een dunne en elegante lijn ontstaan."

